

TERRITORIS.CAT
R

Nº00
REVISTA TRIMESTRAL
PREU: 1,50€

IDENTITAT CULTURAL

MIG SEGLE DE VESTITS DE PAPER

DESTÍ TURÍSTIC

UNA DÈCADA DE L'ESTANY
D'IVARS I VILA-SANA

L'EMPREMTA DELS DINOSAURES

EL PALLARS, ESPECTACLE DE NATURA

L'ESPAI MACIÀ

DESCOBERTA TURÍSTICA DE LES GARRIGUES

EL PALLARS

ESPECTACLE DE NATURA

La disposició peculiar de serralades, valls i congostos ha esculpit al Pallars Jussà un paisatge espectacular, feréstec, ple de contrastos i amb una biodiversitat riquíssima: el majestuós vol dels voltors, la intensitat del bram del cérvol i l'ésser humà en la seva essència, una espècie més, al mig de la natura.

Interactua amb la revista!

Congost de Mont-rebei

Declarat Reserva Natural de fauna Salvatge l'any 1987, Mont-rebei és un dels espais naturals més singulars de Catalunya. El seu paisatge és espectacular, acull una gran biodiversitat i és l'únic congost lliure d'infraestructures humanes. La verticalitat dels penya-segats, de fins a 275m de desnivell, i la proximitat de les cingleres dels dos marges del riu fan de la passejada pel camí de ferradura excavat a la roca una experiència màgica.

Congost de Terradets

Excavat per la Noguera Pallaresa en travessar el Montsec, el paisatge del congost està dominat per roquissars i penya-segats, amb vertiginoses cingleres com Roca Regina, de fins a 350 m de desnivell. Diversos senders permeten accedir als racons més bells i amagats: per exemple, el sender circular del bosc del Brugal, la carena de Roca Regina i el barranc del Bosc, porta als caminants per indrets vertiginosos i extensos boscos prepirinencs.

Estanys de Basturs

Els estanys de Basturs són un dels tres estanys d'origen càrstic amb presència permanent d'aigua de Catalunya, juntament amb el de

Montcortès i Banyoles. Aquesta zona humida la formen dos estanys i nombroses fonts, surgències d'aigua i prats d'inundació temporal o permanent. L'aigua prové d'un aquífer subterrani i arriba a la superfície a través d'un sistema de falles.

Serra dels Nerets

Espai natural de marcat caràcter mediterrani, els Nerets estan recoberts d'extensos alzinars adeventsats, boscos oberts amb alzines baixes però de capçades molt voluminoses, i molts troncs sortint d'una mateixa roca. Per entendre el paisatge actual i la forma d'aquests arbres cal remuntar-se a fa més d'un segle, quan el carboneig era una activitat molt important arreu del Pallars Jussà i de Catalunya.

Serra de Boumort

Boumort, amb les seves 15.000 hectàrees de superfície, és l'espai natural més extens i ben conservat del Prepirineu occidental català. Degut a l'abundància de penya-segats on nidificar, a l'escassa activitat humana, a la important comunitat d'ungulats salvatges de què alimentar-se i a la bona gestió de la fauna, Boumort és també el paradís dels voltors, el millor espai de Catalunya per observar ocells carronyaires. Cal destacar també la important presència de

cèrvols i la famosa brama que es du a terme cada any de mig setembre a mig octubre.

La Terreta

La Terreta, situada al nord-oest del Pallars Jussà, presenta una gran extensió i un poblament humà molt escàs i dispers. Això ha afavorit el seu ric patrimoni natural, on hi destaquen els ocells carronyaires o boscos com la Roureda d'Aulàs, la fageda del Castellet o la teixeda d'Espills. El Casal dels voltors, situat a la Torre de Tamúrcia, és un centre d'interpretació sobre aquests grans ocells.

Serra de Lleràs

Separa les conques de les Noguera Pallaresa i Ribagorçana, i és un connector ecològic entre la Serra del Montsec i el Prepirineu interior. Es tracta d'un massís molt abrupte de paisatge espectacular, que presenta una gran diversitat de formes de relleu: extensos roquissars i penya-segats, profunds barrancs i engorjats, coves i grallers, etc.

Congost de Collegats

Situat a mig camí entre el Pallars Jussà i el Sobirà, les cingleres, barrancs i engorjats que trobem al llarg dels seus 5 quilòmetres d'extensió li donen un aspecte molt feréstec. No obstant, elements com l'Argenteria, les formes capritxoses dels roquissars o el serpenteig del riu entre les muntanyes, fan d'aquest un espai natural de gran bellesa.

La Vall Fosca

És una zona d'alta muntanya, que contrasta amb els ambients mediterranis de la Conca de Tremp. Situada a la capçalera del riu Flamisell, l'aigua és l'element que abunda per tot arreu: des de mantells de neu i congestes, als estanys glacials, les fonts, els barrancs o els rius. La vessant nord de la vall forma part de la zona perifèrica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, i és una de les entrades del Parc a través del telefèric de Sallente - estany Gento o de l'extensa xarxa de senders que recorre la vall.

EL PAS DE LES CULTURES

L'Epicentre, el nou Centre de visitants del Pallars Jussà, us convida a conèixer qui van ser els primers pallaresos i com es van adaptar al nostre entorn. Des de la prehistòria fins al moment actual, el Pallars ha acollit civilitzacions ben diverses, les quals han donat forma al que és el Pallars avui en dia.

L'EPICENTRE

L'Epicentre és un espai de de visita imprescindible per a qui vulgui conèixer el Pallars Jussà: és el punt neuràlgic de la informació turística de la comarca i l'espai on s'expliquen els valors del seu patrimoni cultural i natural. A més dels serveis d'atenció i informació al visitant -centralitzats a la planta baixa de l'edifici-, acull espais expositius on es presenten els atractius turístics de la comarca.

LA GENT DEL PALLARS

El llegat històric d'un poble recull els testimonis dels protagonistes dels grans esdeveniments i també de les persones anònimes. El Pallars Jussà no n'és una excepció. El seu passat ens arriba a través de multitud d'històries; històries personals amb diferents perspectives, però amb un element en comú: totes són històries de pallaresos i pallareses.

Terra que evoca els orígens de la vida i l'essència de la natura, el Pallars Jussà conserva també testimonis de l'aparició de l'home i de la seva adaptació al medi. Un territori dur però alhora generós, on les diferents cultures han trobat recursos per evolucionar. La història d'aquesta comarca s'ha escrit en els escenaris més diversos.

L'Epicentre, el centre de visitants del Pallars Jussà, us proposa un viatge en el temps que us permetrà conèixer com vivien els pallaresos i les pallareses al llarg de diverses èpoques, des de la prehistòria fins a temps molt recents. A l'àmbit "Històries de la gent del Pallars" diversos personatges d'època us explicaran, en primera persona, la seva història:

Per saber-ne més d'aquests espais naturals i de les activitats que s'hi poden fer, visiteu de l'Epicentre, el Centre de visitants del Pallars Jussà (Pg. del Vall, 13, Tremp, Tel: 973 653470) www.pallarsjussa.net

Interactua amb la revista!

